

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City
CORNER FRITCHARD AVI & MCGREGOR ST.
Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday
WINNIPEG, MANITOBA, CANADA
PIK III. 4. 56. СЕРЕДА, 13. ЛИПНЯ 1921. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, JULY 13th, 1921. No 56. VOL. III.

Новинки.

З КОМУНІСТИЧНИХ КОНГРЕСІВ.

Комуністичний Конгрес одобрює план Радека.

РИГА, 6. липня. — Агенція "Роста" сповіщає, що на з'їзді Третього Інтернаціоналу в Москві прийнято зладжену Карлом Радеком програму тактики III Інтернаціоналу.

Проект Радека підтримував Михайло Ленін, який заявив, що основні принципи революційної боротьби знаходять зрозуміння серед робітничих мас.

Відповідаючи на запитання, що російські Совіти держать ся при владі, хоч становлять меншість, Ленін сказав, що в 1919 р. половина російської армії, тобто около 5,000,000 жовірів були по стороні Совітів; а противників, казав Ленін, Совіти не вдержали б ся ані два тижні при владі.

В Москві розпочав ся Конгрес Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів.

МОСКВА, 4. липня ("Роста"). — Конгрес Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів розпочав ся вчора при співучасті 220 делегатів, представників 17 мільйонів організованих робітників.

Председатель конгресу, Лозовський, у своїй вступній промові, зазначив, що впротягу 11 місяців свого існування Міжнародній Раді Професійних Союзів вдало ся організувати революційних робітників цілого світа, стаючи сильним конкурентом Амстердаму.

Задачею першого конгресу, говорив Лозовський, буде уложити тези для світового робітничого руху в цілі поборювання всяких труднощій.

Англійський делегат Манн звернув увагу на факт, що англійські робітники відкидають давню дорозу співдільства з буржуазією і стають на шлях революційної класової боротьби. Делегати з Франції, Злучених Держав, Німеччини, Австрії, Угорщини і Італії вказували на велике заінтересоване, яке викликав серед робітників в цілм світі Червоний Інтернаціонал Профсоюзів.

Конгрес Інтернаціоналу Комуністичної Молодіжки в Петрограді.

МОСКВА, 3. липня ("Роста"). — В Петрограді розпочав ся нині Другий Конгрес Інтернаціоналу Комуністичної Молодіжки.

Кляра Цеткін председателює жіночого Комінтерна.

МОСКВА, 18. червня. — Другий міжнародний конгрес жіночих комуністок вибрав Кляру Цеткін председателює жіночого Комуністичного Інтернаціоналу.

Комуністичний Інтернаціонал про Галичину.

"Общее Дело" повідомляє, що Комуністичний Інтернаціонал постановив звернути пильну увагу на Східну Галичину, де совітська пропаганда має вигляди на швидкий успіх завдяки занадто загостреним національним взаємовідносинам.

Висший інститут народного господарства в Одесі.

ОДЕСА, 18. мая (почтою). — В Одесі введено в жите висший інститут народного господарства. Інститут складається з 8 спеціальних відділів.

Курси для господарського будівництва в Одесі.

ОДЕСА, 18. мая (почтою). — На вечірних робітничих курсах в Одесі покличуть небавом науку 3,000 робітників, кваліфікованих по різним областям господарського будівництва республіки.

Виховуване дітти на Волині.

На Волині є 33 діточих домів і 28 діточих садів, в котрих виховує ся поперх 6,000 дітти. Діти учаться грамоти і різного ремесла. Для підтримки на Волині організовано 1,424 шкіль і 750 майстерень для практичного навчання ремесла.

Товарообмін на Волині.

3 Житомира доносять: Опродом Волині розпочав товарообмін з селом. В губернії організовано 27 товарообмінних пунктів. По волостях—15. Товарообмінні пункти мають великий успіх.

З СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

Совітський уряд помагає винахідникам.

РЕВАЛЬ, Естонія, 3. липня. — Московські та інші російські часисипи посвячують богаго місяця описам нових винаходів, пороблених при допомозі большевицького правительства. Ті часисипи доносять про великі успіхи в апараті бездротного телефону та про найновіший винахід, яким має бути "воздушний поїзд" на залізничних шинах.

Винахідником "воздушного поїзду" є інженер Махонін.

Порушуючою силою в його поїзді є пропелер, подібні до тих, яких уживає ся на літаках. Передня часть поїзду має тим заострений вид, щоби осягнути більшу скорість при поменшенні опору воздуха.

Внасигновано 25 мільйонів рублів на книжники.

Агенція "Роста" доносить, що всеросійський центральний виконавчий комітет внасигнував для Соціалістичної Академії 25,000,000 рублів в золоті на закупку заграничних наукових видавництв.

Пам'ятник американському комуністичному в Москві.

РИГА, 6. липня. — Радіограма з Москви доносить, що в тім місті відкрито 4. липня на Червоній Площі пам'ятник в честь Джана Ріда, американського комуніста, який помер на тиф в Росії минушого року.

З тюрм роблять школи, театри і комуні.

МОСКВА, (Роста). — Центральний Карний Департамент Совітської Татарської Республіки, котрої столицею є Казань, видав недавно нову постанову.

Партія Чехословаччини, секція Комінтерна, польський відділ.

МОСКВА, (Роста). — Вязні в Курську, котрі зістали освобождени з причини переміни тюрми на різничу колонію, організували ся в "Червону Комуну". На першм своїм засіданні вони прийняли резолюцію, в котрій висловлюють совітському правительству сердечну подяку за таку постанову, котра перемінює тюрми на різничу колонію.

У Східній Галичині увязнено 200 комуністів.

ЛЬВІВ, 13. червня ("Роста", Відень). — Польські власти арештували у Східній Галичині поперх 200 осіб за ширене комуністичної пропаганди. Переважну часть арештованих становлять робітники.

Переслідуване фіняндських комуністів в Швеції.

ШТОКГОЛЬМ, 18. червня (почтою). — Шведська поліція перевела нові арештованих серед фіняндських комуністів, які живуть в Швеції.

Фашисти убили шіснадцять осіб.

РИМ, 4. липня. — Минувшої п'ятниці фашисти напали на містечко Гросето в Тоскані і убили шіснадцять осіб. Напад виконано у відплату за смерть одного фашиста якого мали убити попереднього дня комуністи. Соціалістичну міську раду примушено зрезигнувати на п'ятнадцять днів.

Облягають комуністів.

РИМ, 5. липня. — Вчора ранне богаго осіб підчас боротьби в Сестрі Поненте коло Генуї, яка вибухла підчас святкового обходу, улаженого в честь упавших на війні І-талийців. Була мала почати ся з того, що хтось стріляв на похід з кімнат соціалістичного клубу. Фашисти і жовіри облягли негайно той будинок і цілу ніч тривала боротьба револьверами і бомбами.

Берлінські робітники голосують над страйком.

БЕРЛІН, 7. липня. — Страйк робітників, зайнятих на полях, які є під контролею берлінської міської управи, готов поширити ся як загальний страйк всіх муніципальних робітників, щоби таким робом полдеві робітники могли осягнути свої домагаия.

Жадають абдикації турецького султана.

АТЕНІ, 7. липня. — Як доносить з Константинополя, правительство турецьких націоналістів в Ангорі зажадало, щоби султан Магомед VI абдикував.

Польські соціял-демократи в Чехословаччині за Комінтерном.

ПРАГА, 15. червня (почтою). — Як доносить "Руде Право", на надзвичайнім конгресі польської соціял-демократичної партії в Карвіні одностолосно ухвалено прийняти 21 услівій вступу до Комінтерна.

Польські соціял-демократи в Чехословаччині за Комінтерном.

ПРАГА, 15. червня (почтою). — Як доносить "Руде Право", на надзвичайнім конгресі польської соціял-демократичної партії в Карвіні одностолосно ухвалено прийняти 21 услівій вступу до Комінтерна.

Польські соціял-демократи в Чехословаччині за Комінтерном.

ПРАГА, 15. червня (почтою). — Як доносить "Руде Право", на надзвичайнім конгресі польської соціял-демократичної партії в Карвіні одностолосно ухвалено прийняти 21 услівій вступу до Комінтерна.

Фінансова криза в Польщі.

БЕРЛІН, 6. липня. — Польське правительство опинило ся тепер на передодні грізної економічної кризи.

Останні вісти з Варшави доносять, що державним фінансам Польщі грозить шкідлива руна.

Вартість польських марок на заграничних грошевих ринках упала в останні днх більше ніж о половину. Нині за один американський долляр можна купити поперх 2,500 польських марок.

Польські товарні довги.

Вирителями Польщі є в першій мірі Злучені Держави, в яких польський довг за набуті товари вносить 153 мільйони доларів (поперх 180 мільярдів марок), далі Франція — 548 мільйонів франків (до 50 мільярдів мп.), далі Англія — 23 мільйони фунтів штерлінгів (до 10 мільярдів мп.), вкінці Італія, Австрія, Бельгія, Голандія і Норвегія. Загалом польський заграничний товарний довг доходить до 250 мільярдів марок.

Посилають воєнні кораблі до Мексика.

ВАШІНГТОН, 5. липня. — На домагає американського консула в Тампіко вислали туди два американські воєнні кораблі — кружак "Кайаленд" і канонірське судно "Сакраменто". Тампіко є найважливішим східним портом для вивозу нафти з Мексика і головному осідком занятих в мексиканській нафтовій індустрії американських капіталістів. Для їх охорони і безпеченства, якому загрожує робітничі заворушення в нафтовій районі Тампіка, консул зажадав висилки воєнних кораблів.

Убито 500 Корейців.

СЕУЛЬ, Корея, 6. липня. — Головну японську військову квартиру в сім місті сповіщено, що в битві, яка відбула ся на сибірській границі між Японцями і Корейцями, убито або ранено п'ятсот Корейців.

Один німецький капіталіст посідає 1,340 підприємств.

БЕРЛІН, 7. липня. — Тут стало відомим, що індустріально-фінансовий трост німецького мільярдера Стіннеса обіймає 1,340 підприємств, які включають 290 індустріальних заводів, 230 електричних заводів, 160 банкових і бизнесових фірм і богаго иншого роду установа.

ХТО ВИНЕН ЗА ПРОЛЯТУ КРОВ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ?

Як Ви цікаві знати за що і проти кого воювали та в чіих интересах проливали свою кров українські селяни і робітники Галичини, то прочитайте собі интересну книжку п. н.

ЯК ГАЛИЧАН ВТЯГНУЛИ В КОНТРРЕВОЛЮЦІЮ

Написав її полковник Українських Січових Стрільців, Юліян Чайківський. Ціна книжочки 10 центів.

Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
c/o. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень.
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришине “Українських Робітничих Вістей”
Передплата на рік \$4.00

Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS

c/o. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Поміщення в газеті рукописів не зберігає ся, хіба що дописувач визначить, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непомишени та залучити поштову марку на її пересланку.

ДВА ЗТЗДИ.

При кінці червня закінчив ся в Злучених Державах, в місті Денвер, зїзд Американської Федерації Праці. Сїдмом за зїздом Амер. Фед. Праці, в Детройт відбув ся зїзд Американської Соціалістичної Партії.

Судячи по назвам цих організацій, то вони мали би бути робітничими і як такі, повинні були би на своїх зїздах боронити робітничі інтереси. Але воно зовсім так не є. Гомперсіяда, консервативність своїх резолюцій і ухвал, які вона передала на зїзді в Денвер, далеко випередила навіть американське правління. Ні одна робітничая організація на світі не може похвалити ся такою чоловіконенавистю як Амер. Фед. Праці, яка вже сорок літ сліпо їде на політично-інтригантським мотузку Гомперса. Гомперс її бог і цар. Він командує нею, як йому захочеть ся. В її імені він їде до Версаля і там помагав Вилсонові, Клемансові, Лойд Джорджові “самовизначувати” народи і кувати залізні пута на робітничий рух в Європі і Америці.

Гомперс найзаквітійший ворог всяких радикальних реформ і найшрїтійший прислужник капіталістів. На своїх інтригантських мотузках — Америка для Американців — він тримає мільонову масу американського робітництва. Наслідки роботи Гомперса і його прислужників такі, що зїзд Амер. Фед. Праці ухвалив резолюцію, в якій допомагає ся від правління абсолютної заборони еміграції до Америки Китаїців і Японців. Резолюцію, в котрій говорило ся, що на случай проголошеня війни має рїшати народне голосоване, а не правління і нершима посылати на війну тих, хто буде за нею голосувати, зїзд відкинув. Між иншим навіть присутні на зїзді делегати ветерани світової війни, голосували за тою резолюцією.

А вже найпідлітше і дволічне становище заня зїзд відносно расового питання. Запитаний в галі відносно становища Амер. Фед. Праці, що до расового питання, Гомперс заявив:

“Американська Федерация Праці еще поперед проголошеня, що обовязком всіх робітників є — організувати ся без ріжниць полу, національності, раси, політичного переконаня або кольору”.

Але:
“Федерация не може силою накинути сего погляду одиницям, чи юніям, входячим в федерацию, если вони на се не годять ся”.

Так по пилатські обмив Гомперс руки перед зїздом, будучи запитаний про становище федерации до Негрів.

Свої наради зїзд закінчив натягнотаном революційної боротьби в Росії, заявляючи, що Москва — найбільший ворог робітництва.

Таке збіговиско Гомперсіяди відбуло ся при кінці червня в Денвер (стейт Колорадо), в місці проливу робітничої крові, де наніт не так еше давно Рокіфелдер опришки розстрілювали з машинних крісів жєнщин і дїтїй гірників.

А ось еше другий зїзд, — зїзд Американської Соціалістичної Партії в Детройт. Партія сама собою великої політичної сили в Америці не представляє, бо з неї давно вже виступили всі передові революційні елементи. Се протє збірания соціалістично-опортуністичних лїдерів типу Гилквіта і Бергера. Бочінь розколу на зїзді, лїдери партії еше перед зїздом ухвалили резолюцію, якою старали ся запобігти вибраню на зїзд делегатів лівої течії. В тій резолюції вони отверто заявили себе ворогами III Інтернаціоналу, говорючи, що III Інтернаціонал “служить интересам американских капиталистов”.

Зібравшись в Детройт 25. червня на свій девятий партійний зїзд, протингом чотирох днів товкли ся лїдери Амер. Соц. Партії в затхлій атмосфері опортунізму. Товкли ся, як в заручаванім колї, нещасні генерали без війська, полчищені всім що було революційного в Амер. Соц. Партії, варили ся у власнім дрібно-мішансьім соку.

Почали з того, що відкинули резолюцію про прилученє ся до III Інтернаціоналу, підчас дискусії над котрою Виктор Бергер М. Гилквіт, Лі і інші лїдери накидали ся на Соціалістичну Росію, називаючи комуністів “нищителями” соціалістичних партій.

Від диктатури пролетаріату Гилквіта та Бергера відрещували ся всіма силами.

“Питанє про диктатуру починає просто надїдати”, сказав Гоен, делегат з Сент Луїс.

“Ми не можемо не уважати права меншости, якою-б вона малою не була. Перед нами одно завданє. Привести край до демократичного соціалізму. Ми повинні оборонити демократію”.

Так говорив Гилквіт. Який є той демократичний соціалізм, в який спосіб мають привести до него країни Морганів та Рокіфелерів соціалісти типу Гилквіта, про се де говорить ся. Бергері, Гилквіти, Кінги, Гоени, так як ті осли, впершись лобом в свій опортунізм, твердять лише одно: ми проти диктатури пролетаріату, ми проти комуністів, ми проти загального страйку, ми стоїмо на платформі Маркса і Енгельса, ми за демократичний соціалізм, ми за правом для меншости як малою вона не була би, ми проти опортуністів, ми — партія революційної робітничої класи.

Не умер Данило, а бодячка його задавала. Коли ми вше писали про зїзд Гомперсіяди, то та організація і не претендує на революційність. Але назва “соціалістична партія” вже сама за себе має говорити. Одначе на землі Вашингтона за неї говорять Гилквіти, Кінги і брати.

Вони рїшили на своїм зїзді, що Амер. Соц. Партія є проти загального страйку в Злучених Державах, бо тут загальний

страйк “не може уважатися сильним і практичним (!!) орудієм в руках робітників, так як для загального страйку треба міцної організації, дисципліни і солідарности...”

Але що зробили Гилквіти, хоч-би на своїм зїзді для переведеня такої “організації, дисципліни і солідарности” серед робітників в Злуч. Державах? Крім отруї розкладу, вони американським робітникам нічого не дають.

Колї міста Америки переповнені мільонами голодних безробітних, то лїдери Амер. Соц. Партії говорять в той час про оборону прав меншости. А коли обговорювало ся на зїзді питанє про диктатуру пролетаріату, то Камерон Кінг заявив:

“Ми одголосно голосували проти всяких союзів з Москвою. А тепер ми хочемо переняти ненависну європейську фразу — “диктатура пролетаріату”!

Значить фраза “Америка для Американців” так само є дорогочинною для соціаліста Кінга, як і для Гомперса. А “диктатура пролетаріату”, се — “ненависна європейська фраза”!

Ну, а як же тоді з заявою Гилквіта, який підчас дебати сказав, що його “определєне диктатури пролетаріату буквально те саме, що і в Маркса і Енгельса”?

Байдуже, в американско-соціалістичнім сокові все переварить ся.

Але між зїздом Амер. Фед. Праці, а зїздом Амер. Соц. Партії все таки є ріжниця, хотий на Соціалістичну Росію і комуністичний рух в цілїм світі оба зїзди нападали в унісон. Рїжниця є та, що Гомперсіяда осталася в сїх нападках послїдовною до кінця свого зїзду і закінчила свій зїзд з проклятем на устах на адресу Соціалістичної Росії, а Амер. Соц. Партія на закінченє свого зїзду ухвалила резолюцію, в якій вїтає Соціалістичну Росію і допомагає ся від Злуч. Держав признаня соціалістичного правління.

“Поражка Соціалістичної Росії була-б поражаючою і для нас. Її побїда була рівночасно і нашою побїдою”.

Порівнявши ці слова резолюції на адресу Соціалістичної Росії, де є диктатура пролетаріату і де вся влада є в руках комуністів, з тим, що говорило ся про диктатуру пролетаріату та про комуністів на зїзді Соц. Партії її духовними лїдерами можна лише сказати:

Дивні діла твої, господи! Але діла Гилквітів, Бергерів, Кінгів і иншої американської соціалістичної братії, є еше дивніші!
В.Волінець.

ІНСІНУАЦІЯ КОНТРРЕВОЛЮЦІЇ.

Контрреволюція не зложє свого оружя в боротьбі проти радянських рєпублік. Пїсля того як червона армія вибила її з рук меча, вона знова вхопилася за стару зброю, за брєхню, за яку вона халалася кожний раз після поражки на полю бою.

Вся російська контрреволюційна прєса за границею, а за нею і українська переповнена ріжною брєхнею про радянські рєпубліки. Сї брєхні часом бувають глупі до смішного. Ось приміром буржєвське “Общее Дело” доносить, що уральські козаки повстали проти большевиків; а коли побачили, що сила по сторонї большевиків, то вони не бажачи здати ся в полон, відступили до Месопотамії.

Кудюю і як вони з Уралу відступили до Месопотамії, про се знають лише контрреволюційні голови Буржєвих.

Контрреволюційна прєса цілого світа рознесла була знова вістку, що Ленін послав ся з Бухаріном і що на сїм ґрунті виторив ся розкол серед комуністів. То знова пару днів тому назад доносила та сама прєса, що Ленін арештував Троцького. Російська чорносотенна прєса видумала знова, а за нею повторила і инша прєса, що совїтське правління на передодні упадку і що воно видало розказ своїм представникам за границею забрати урядові гроші і жити за границею, як емігранти.

Скільки вже ріжних брєхонь видумала контрреволюційна прєса за минулих три і пів років на радянські рєпубліки, то про се можна написати цілі томи книг. За останні часи совїтське правління не уважало навіть за потрібне сї брєхні заперечувати. Мовляв “мєдї Емеля, твоя неделя”.

Але з приводу послїдних безглузких брєхонь народний комісар заграничних справ, Чічерін, видав 12. червня заяву слїдуочого змісту:

“Донесєня “Темпса” про повстанє донських козаків і про розстріл комісарів, котрі не були в змозї запобігти повстанню є цілковитою брєхнею. Донесєня деяких газет про мниму побїду повстанців на Сибірі і про відступленє червоної армії на Уралі є видумкою від початку до кінця.

Загранична прєса знова переповнена фальшивими поголосками. Вона знова доносила про підроблені інструкції, які приписували ся менї, доносила брєхливі оповіданя про повстанє в Петрограді і Москві, і так само доносила сензаційні брєхні про мниму боротьбу між Бухаріном і Ленїном.

Цілковитою брєхнею є, що ми дали інструкції нашим заграничним представникам, що на случай повалєня совїтської влади, вони мають забрати урядові гроші для своєї власної користі і жити за границею як емігранти”.

“Голь на видумки хитра”, каже російська поговірка. А російська контрреволюція за границею представляє тепер з себе якраз таку голоту. Нема чим і ким воювати, треба видумати “документи”, приписати їх авторство Чічерінові, чи котрому небудь иншому совїтському комісарові, назвати сї “документи” “секретними” і припоручити оголосити їх такі “великі” персонї як Мілюков, а тоді: “пошла писать губерния” від “Темпса” аж до послїдної української контрреволюційної шматки.

І з якою-ж то побожністю друкує кожда чорносотенна газета такий “тайний документ Чічерїна”? І скільки-ж то вона вже таких “документів” за сїх три і пів років надрукувала? І все то надаремне! Три і пів років пише чорна сотня, що совїтське правління більше трох тижнів не прожє. Так вона писала три роки тому назад, так вона пише й нині. А совїтське правління як стоїть так і стоїть. Контрреволюція за границею скликає зїзди в Константинополї, Парижі, Берліні, на котрих молить ся богу, бавить ся в правління, укладає закони, бо мовляв, ели за три тижні совїтське правління упаде, то щоби бути готовим. Навіть українські гетьманці та скорпис-Йолтуховці помагали російським монархістам молити ся богу, щоби він повернув Росію, а з нею і Україну, царя.

За сими зїздами та молитвами чорна сотня і не бачить, що і її же участь петлюрівських “урядовців”, які з Тарнова та Ченстохови кричать “ратуйте, хто в бога вірує”!

Але як видно, то контрреволюційний бог не хоче “вняти гласу молєній” нерозумних “чад” своїх і поводити совїтське правління, так як і не хоче він нагодувати петлюрівських “урядовців”. І скорше чи пізніше скаже він до російських чорносотенців:

“Бачили очи що купували; а тепер їжте, хоч повилазьте”.
Бо ні німецькі носквіці, ні французьке ранте не схотять їх довго годувати задармо. А большевики падади і не думают, хоч би там навіть всі уральські козаки відступили до Месопотамії і забрали з собою ще й уральські гори.

КОМУНІСТИЧНИЙ РУХ В БОЛГАРІЇ.

(Кореспонденція до “Укр. Роб. Вістей”).

Розбита буржуазія.

Болгарія взяла участь в останній світовій війні на боці Німеччини і Австрії. Болгарська буржуазія яка була керовницею болгарської державної машини леждо валага ся перед тим, як кинутись у вир боротьби на світовому кону. Віддаючи на лежанє своєму минулому, яке було звязанє з чинністю російської імперії на Балкані, і керуючись ріжними підручниками при оцінці мілітарних і економічних сил двох суперників на світовому ринку, болгарські керуючі класи поділились на дві групи — русофільську і австрофільську. Перша група тягнула за Англією, Францією і Росією, тобто, за Антантою, а друга — за Австрією та Німеччиною. Перша група може тому і прогнала, що її політика збігала ся з русофільством, бо хто прямував до союзу з Англією та Францією, той мусів накладати і з Росією, яка отверто хотїла зробити з Константинополя російський порт, а Болгарію обернути в одну зі своїх губерній.

По своїх розмірах Болгарія добре до того надавалася, бо її населєне кількістю (5,517,700) майже рівне населєню Київщини (4,729,500). Російський імперіалїзм виступав на Балканах як супротивна сила, яка-б не мала нічого дати корисного болгарській буржуазії. Переможею Росія ніколи не хотїла-б повернути Болгарії Македонію, яку урала собі Сербія по війні 1912—13 рр. з Туреччиною. Навіаки, Австрія та Німеччина обіцяли віддати її Македонію, Салоніки та Адринополь з залїзницею до Егейського моря. За сю останню гадку і вчепили ся ліберальна партія, на се згодила ся і цар Фердинанд, який конче хотїв створити Велику Болгарію. І ліберали перемогли партію хлїборобів і консервативів, які прямували до Антанті. Болгарія проголосила війну і станула мостом між Середньою Європою і Близьким Сходом, а під тим мостом лежала роздавленя Сербія.

Отже, як бачимо, в Болгарії всі буржуазні партії були за війною, тільки з тою ріжницею, що одні за Росію і Англію, а другі за Австрію і Німеччину. За війною були й соціал-демократи (“широкі”). Тільки болгарські большевики (або “вузькі”) стояли проти війни, і тут ся партія виявила свою революційну непримиримість ще за тих чорних часів.

Як відомо, Антанта перемогла, Болгарію розбито, і тепер при владі стоїть Стамбульський, якого піддержують хлїбороби, ліберали і консервативні. Наслідки війни були для Болгарії такі, що її обкраяно ще більше. Македонію полизно сербії, Добруджу—Румунії, а Греція відшматувала собі надморську смугу з портом Кавалою.

Внутрішні класові відносини.

Таким робом Болгарія взяла діяльну участь у світових змаганях фінансових інтересів ріжних капіталістичних груп, і ціла буржуазна суспільність, станувши за війну, потягла з собою і весь державний апарат, який був у цілковитому посїданю заможної класи.

Головна маса болгарського населєня складаєть ся з бідних хлїборобів, пів-пролетарів і прдетарів, які також складають і найважнїшу силу болгарської армії. Російська революція пробудила приспану війною революційну енергію не тільки в масах німецьких і австрійських, але також і в масах болгарських. В першу чергу сей бунтливий дух виявив ся в бунті армії, яка відмовила ся воювати за інтереси, що не мають нічого спільного з трудящою класою. Вона кинула фронт і пішла до дому, вона склїнала революцію, скинула Фердинанда з престолу, і була би проголосила пролетарську рєпубліку, але тут на допомогу болгарській буржуазії прийшла Антанта, яка заняла Софію, столицю Болгарії, і задушила революцію.

Антанта любесєнко виступала собі в ролі жандарма світової буржуазії, так само як попередню робила се Німеччина. Антанта посадила на престолі царя Бориса та покликала до влад хлїборобів і консервативів. Хлїборобів сїх не треба змишувати з убогими селянами. Сї хлїбороби тепер і становлять кістяк правління, але вся буржуазія та її ліберальна партія залюбки чїпляють ся за них, бо-ж “хлїбороби” в сути є частиною болгарської буржуазії.

Але проти влади хлїборобів (аграріїв), яка пильно дбає про інтереси болгарської пануючої класи, повстає супротивна сила міського і сільського пролетаріату та бідного селянства. Освідомленє собі завданє революційної боротьби клас набрало тут великої сили і робітничтво та великі верстви селянства зорганізували ся в комуністичну партію Болгарії. Ідея класової війни, підготівка робота до завоюваня політичної влади захоплюють для себе щораз то все ширші простори.

Але Комуністична Партія Болгарії спираєть ся не тільки на самий пролетаріат міський; сей творить невелику кількість всієї маси пригноблєних, бо міське населєне у відношеню до сільського творить в Болгарії приблизно трохвишній відсоток, як на Україні, одначе, всєтаки малий. В Болгарії по селах живе около 72%, решта по містах.

Сільські маси уявляють собою здебільшого маси вбогого, збіднілого і спролетаризованого населєня. Се ми можемо добре побачити з чисел про землеволодінє і розподїлє землі між ріжними групами сєднєнства. Догрої придатної для обрїчки землі було в Болгарії 79 мільонів декарів (декар около одна-десята російської десятини), з котрих 33,523,680 декарів було в громадському посїданю, а решта 46,300,830 в руках приватних власників.

Отже як бачимо переважна маса сільського люду складаєть ся з бідарів, або дрібного селянства, котре не може вижити ся зі своєї землі, а мусить йти і шукати дєсь додаткового зарїбку. Щоб яснїше змалювати сї відносини, ми подїлили всі ті категорії на 5 більших груп і тоді матимемо:

Table with 4 columns: Group, Total area, Number of households, Total population. Rows include Small peasant, Middle peasant, Large peasant, and Large landowner.

Таким чином — велика кількість селянства перебуває в стані напівпролетарського буття, бо не має змоги вижити-тись хлїборобством. Підчас і після війни много сєлян кинули цілком працю на селі і пішли робити на фабрику та до промислових осередків. Одноразом зі зростом пролетаризації зросла болгарська буржуазія. За час війни повстало до 160 ріжних банків з капиталом понад 1 1/2 мільярда франків. Одноразом з підупадком економічного добробуту робітничства і убогого селянства, спекулянти та банки набували собі щораз більше маєтків, які зростають з грошми вирваних у народа.

(Кінець буде.)

БРЕШИ, ТА МІРУ ЗНАЙ.

(Віловіль представника Соціалістичної Групи в Москві естонському міністрові.)

В оправданє своїх диких репресій проти діїв профсоюзів, незалежних і комуністів естонський міністер внутрішніх справ, виступаючи перед посланієм парламєнту 6. мая с. р. сказав: “Примір Грузії показує до чого доводить свобода агітації і пропаганди”.

Бідний міністер, бідний горожанин Естонії! Він не знає, що якраз її саме (свободи) не було в меншевицькій Грузії з самого дня проголошеня її незалежності, т. є. від початку 1918 року по лютий 1921 року, як не було у всій Росії в найчорнїшій хвилі царського режиму. І як царський режим на многі десятиліття розумїєть ся, разом з міжнародним імперіалїзмом) прискорив велику революцію в Росії і в цілїм світі, так і меншевицькі демократи на чолі з Жорданією і Чхеїдзеом на кілька років, може бути прискорили революцію Грузії і її соціалізацію.

Горожанине, міністре Естонії, даю вам до відомості сєчас тільки одну отверту фактичну і категоричну заяву: за послїдні три і пів року в Грузії, — від кінця 1917 року, — був десяток (се в маленькій країні) робітничо-селянських повстань, здружених меншевицькими при допомозі та кайзерівських, та французько-антантських багнетів. Тюрми були стало переповнені, тисячі висїдали ся за границі Грузії, партії комуністів не було нігде, здавалося, ні в установчих зборах, ні в міських управах, ні в земстві і ні навіть в профсоюзних... але се тільки здавалось! Дух комунізму, привид червоного прапору носив ся по цілій країні. І, як вам відомо, горожанине, естонський міністре, в лютнево-мартівські дні с. р. ураган народного обурєня пройшов по цілій Грузії і викинув тільки десятки банкротів демократії, ренегатів соціалізму, на чолі з Чхеїдзеом і Жорданією, перекинувши їх до своїх, — до антантських демократів жовтого Інтернаціоналу Макдоналда, Вандервєльда, Ренделя і, вернувши до краю тисячі і тисячі робітників і сєлян, освободив з тюрем всіх комуністів. Край вперше за три-чотири роки заспокоюєть ся, відбудовує ся зруйнованє і розграбленє імперіалїстами і меншевицьким господарством і воскресє трїкє добросудєське відношенє з Азербайджаном, Вірменією і з цілою Р.С.Ф. С.Р., розумїєть ся, на основі одинокого, п. міністре, під тепо-рїчний час, сказати страшно, неминучого і для “вашого” краю робітничо-селянського ладу. Робітничо-селянського, горожанине Естонію, бо робітників і сєлян всюди величає більшість. А і по вашій (права, старий — медовий лїт і днів) ліберально-буржуазній справедливості, право рїшати як має самовизначувати ся край, повинно належати більшости. Рєпресії у відношеню до працюючих мас є і є шлях грузинських меншевиків.

Площа господарства Кількість господарств

Table with 2 columns: Land area (decar) and Number of households. Rows range from 5-10 decar to 5000+ decar.

Повномочий представник Соціалістичної Групи в Москві

Міха Цхакава.

Товариші! Все і всюди старайте ся поширювати свою робітничу газету “Укр. Робітничі Вісті”.

РІЖНІ ВІСТІ.

НОТА УКР. РАДЯНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА ДО АЛІАНТІВ В СПРАВІ ПОВОРТУ ВРАНГЛІВЦІВ.

ХАРКІВ. — Заступник народного комісара заграничних справ Української Соціалістичної Радянської Республіки Кошляк вислав до аліантських правительств і Міжнародного Червоного Хреста в Женеві сльозучую ноту в справі повороту частин бунду вранглівської армії до українських портів: "В марті і квітні сего року прибуло до Одеси кілька кораблів, на покладах котрих находилися частини колишньої армії Врангеля, не говорючи вже про поодинокі барки, які часто, прибували до берегів Чорного і Азовського моря з останками той-ж армії.

Українське робітничо-селянське правительтво знає, що в тих частинах, де знаходяться робітники і селяни, яких обміном втягнуто в контрреволюційну авантюру; воно розуміє також се подорож і злидні, жертвою котрих вони впади завдяки російській і міжнародній буржуазії, і вірить, що вони вкінці покажили ся у своїх злочинах, яких вони допустили ся супроти пролетаріату. З цієї причини українське робітничо-селянське правительтво вишило їм на зустріч, приймаючи перші кораблі.

Однак контрреволюційна буржуазія постановила використати цих нещасних людей для своїх підлих цілей. На кораблях знайдено було оружжя, піротехніку і біогазари, які і на даліше осталися в зношинах з контрреволюцією, котра не покинула ще плану кинути нові неприятельські сили проти радянських республік.

Українське радянське правительтво дає тому до відомі всіх держав, в яких є інтерновані війська Врангеля, що воно не може і не бажає приймати більше кораблів, висланих наодинці — ся за границею невідповідальними особами. Такі кораблі будуть уважатися як підчас війни за ворожі радянським республікам.

Тому ті, що бажають повернутися додому, є зобов'язані попередити українське правительтво в Харкові або російське в Москві через правительтво держави, в якій вони проживали. Повертаючи не сміють стояти в жадних зношинах з контрреволюційними організаціями.

В протиним случаю правительтво, яке виступить в характері посередника перед радянським правительством в справі репатріації".

КАЮТЬ СЯ ПОНЕВЧАСІ.

"Вперед" з 12. червня подає: Від інтернованих в Ланцуті дістали ми до поміщення отцеписьмо, яке ярко характеризує настрої цих нещасних жертв і вказує, що сьогодні є їхнім найгорячішим бажанням:

"В надії, що поможуть нас ті, що можуть рішати нашу судьбу, до них звертаємо наш крик розпущи: Дайте нам змогу, допоможіть нам вернутися на рідні поля, до власних осель, де чекають нас батьки, жінки і діти!

Ріжні політичні обставини зложили ся на те, що ми опинили ся серед чужого народу, в чужій державі, не маючи змоги ні надії кинемобудувирвати ся звідсіля.

А се якраз одинокі наше бажання вирвати ся звідсіля до рідного краю, де ми зможемо віддати наші молоді здорові сили на будову своєї держави. Досить вже дрібничкових спорів, внутрішніх роздорів, політиканства кучки узурпаторів, що хотять далі розбратити експерименти над повіреними їм людьми. Досить пановання контррозвідки, що кожної хвилини готова признати тебе невинним і запроторити на Домбе. Дайте нам змогу вирвати ся з цього пекла і вернутися до своєї загороли, і праці на рідній землі!

Група інтернованих в Ланцуті".

МАНІФЕСТ РОСІЙСЬКИХ КООПЕРАТИВ.

МОСКВА, 28. мая (почтою). — Всеросійський Союз Кооперативних Товариств оголосив слідууючий маніфест до кооперативів інших країв:

Працююча класа всіх країв находить ся на передній великій боротьбі. Щоби організувати робітників політично і професійно, се діло Комуністичного Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів. Лише кооперативи не зробили ще нічого, щоби розв'язати наближуючі ся проблеми.

В часі війни провідники кооператив були вірними слугами капіталу і помагали правительству в крайно злочинний спосіб. Війна скінчила ся, а давні провідники злочинці ще й до тепер стоять на чолі кооператив, підчас коли година неминучої боротьби вже зближається.

Майже в кожнім краю повставили кооперативи під впливом революційного духа. Тому заходять конечність, щоби створити Міжнародний Союз Революційних Кооператив.

Міжнародне організаційне бюро кооператив бере на себе задачу підготувати працю і визнає кооперативів всіх країв, які стоять на становищі класової боротьби, взяти участь в будованню нової боевої організації.

ТІЛЬКИ В РОСІЇ УЧАТЬ ДІТТИ КОМУНІЗМУ.

РИГА. — Американський авіатор капітан М. С. Купер, котрий підчас війни Польщі з Росією дістав ся в полон до совітів і тепер виїшов на волю завив представителям преси, що майже всі діти в Росії є большевиками.

"Школи в Росії — говорив Купер — є всі большевицькі. Програма науки говорить, що першою річю, котра має бути розвинена в умі дитини, є революційна честь. Будучи в тюрмі, я бачив дітей, що відвідували своїх родичів, котрі боролися колись проти большевиків. Діти ці були большевиками і трактували ув'язнене своїх родичів дуже філософічно; вони не годні були зрозуміти як їх родичі могли бути проти засад, котрих їх (дітей) учать в школах".

Капітан Купер заявляє, що система, за допомогою котрої большевики стараються ся на вернути своїх дорослих противників, є дуже доброю і успішною.

"Комуністичні лектори — говорив він — ведуть свою працю навіть в тюрмах, стараючися на вернути в'язнів. Вони старали ся ваагтувати і мене на свою сторону. Если котрий з в'язнів заявив, що він вже на вернений і міг про се переконатися комітет, то його сейчас винускали з тюрми. Одним зі знаменитих способів пропаганди було трактоване польських воєнних п'яників перед випущенням їх додому. Заки винусили п'яника до дому до Польщі, кожний дістав нове убрання, нові черевки і взагалі цілий час кормлено і трактовано їх дуже добре. Коли ці п'яники прибули до Польщі, то стали відразу живою рекламою совітського правительства".

(Так говорить про совіти во рог совітської власті, чоловік з капіталістичними поглядами).

ЩО ПИШУТЬ З РОСІЇ.

Тов. М. З. з Провіденс, Р. І. в Злучених Державах, дістав листа від т. М. Гаврилюка з Совітської Росії, з Тамбовської губернії, датований 9. мая, в котрім він пише слідуоуче:

Наша група зложена з 23-ох товаришів після 17-денної подорожжя прибула до Москви. Тут ми перебули кілька тижнів і тепер дістали вже від совітського правительства рільничу комуни обшару 600 десятин землі, 450 десятин виробленої землі і 80 десятин сіножаті, решта огород і сад, в котрім є 75 унів п'я.

Наша комуна положена в дуже гарній околиці, представляєть ся немов "рай". Давніше ся земля належала до архірея, а тепер ми скиталі пролетарі після нашого повороту з Америки, будемо господарювати на сій землі.

Дня 1. мая ми були в Москві і брали участь в маєвій демонстрації. Ми були обняті не описаною радістю. Щось подібно ми не бачили ще в нашім житті. Ми ніколи не обходили ше першомайського свята так урочисто як сего року. Ціла Москва була, прикрашена червоними прапорами. В поході брали участь представники всіх народів. Діти зі шкіл і захоронки і інваліди їхали автомобілями в демонстрації, котрої ані початку ані кінця не можна було бачити. Я не всмію описати всего, треба тут бути, щоби відчути і зрозуміти мілани робітників, жовнів і селян і їх ентузіазм та піху зі здобутої свободи. Сі маси готові віддати все в ім'я великого діла визволення людства з капіталістичної неволі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТІЙ"

- В. Михалишин, Кінгкоп Ривер \$6.00
М. М. Голубович, Вінніпег 6.00
І. Чуб, Нью Йорк 3.00
І. Колодильо, Вінніпег 3.00
В. Панчук, Вінніпег 2.00
І. Курци, Ватровс 1.00
А. Клим, Еспаноло 1.00
Мих. Гнат, Субурби 1.00

НА ПОМІЧ СВОІХ ЧАСОПИСІ "УКР. РОБ. ВІСТЯМ".

- Дорога Редакціє!
Висладо в сім листі \$76.25 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий", які зложили товариші укр. робітники Монреалу. Робітники в Монреалі переживають тепер велике кріпиче, але не зважаючи на своє кріпиче становище вони не забувають про свою часопис, як також і в будучині будуть старати ся помагати її по змозі своїх сил.

ФІНАНСОВЕ СПРАВОЗДАНЄ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ. ЗА ДРУГИЙ КВАРТАЛ 1921 Р.

Table with financial data: ПРИХОДИ (Income) and РОЗХОДИ (Expenses) for the second quarter of 1921. Includes sub-sections for 'ПРЕСОВИЙ ФОНД' and 'НА ПОМІЧ СВОІХ ЧАСОПИСІ'.

ЧЛЕНАМ ВІННІПЕГСЬКОГО ТОВАРИСТВА ТЕХНІЧНОЇ ПОМОЧІ СОВ. РОСІЇ ДО ВІДОМА!
В четвер, о годині 8. вечером відбудуть ся в Українським Робітничім Домі ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА ТЕХНІЧНОЇ ПОМОЧІ СОВ. РОСІЇ,

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ УКР. РОБ. ДОМУ В ЕДМОНТОНІ.
Отсим повідомляється ся всіх членів Укр. Роб. Дому в Едмонтоні, що загальні піврічні збори членства відбудуть ся в середу, 20. липня о годині 8-ій вечером.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ Т-ВА САМООБРАЗОВАВАННЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА В ЕДМОНТОНІ.
Отсим дається ся до відома всім членам т-ва Самообразовання ім. Т. Шевченка в Едмонтоні, що загальні піврічні збори згаданого Товариства відбудуть ся в Укр. Роб. Домі в неділю, 17. липня о годині 8-ій вечером.

ПОШУКУЮ брата Василя Савчука, з міста Кішмана, Буковина. Я жив збував 1920 р. в Форт Френсіс, Онт. Справа дуже важна. Хто би про него знав або він сам хай зголосить ся на адресу: М. Е. Sawczuk, Hardieville, Alta (57)

ПОШУКУЮ Фреда Ладанчука, з села Раков, Подільської губернії. Перебував 1920 р. в Форт Френсіс, Онт. Справа дуже важна. Хто би про него знав або він сам хай зголосить ся на адресу: J. Kaplan, Indiana, Alta. (68)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
одиноку українську робітничу газету на еміграції в Європі
"НАШУ ПРАВДУ"
орган Комуністичної Партії Східної Галичини.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ
МОЛОТ
САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ
Передплата — \$2.00 на рік, 10 шт. поодинокое число.

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" ЧИТАЙТЕ!
ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ, ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ОКРІМ НЕДІЛ.